

**OCHRONA ŚRODOWISKA NA TERENIE POWIATU STRZELIŃSKIEGO oraz
Informacja o gospodarce zasobami leśnymi, wodnymi na terenie Powiatu
Strzelińskiego – łowiectwo, rybactwo**

**Informacja na posiedzenie KOMISJI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ i
OBSZARÓW WIEJSKICH**

w dniu 27 maja 2025 roku

Opracowanie:

WYDZIAŁ NIERUCHOMOŚCI I OCHRONY ŚRODOWISKA

Informacja dotycząca ochrony środowiska na terenie powiatu strzelińskiego jest corocznie opracowywana przez pracowników tut. Starostwa zajmujących się merytorycznie kwestiami środowiska i przedstawiana (we wskazanej kolejności) na posiedzeniu KOMISJI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ i OBSZARÓW WIEJSKICH, a następnie na sesji Rady Powiatu Strzelińskiego. Poniższa informacja została przedstawiona radnym na sesji Rady Powiatu w dniu 06 maja 2025 roku. Dla potrzeb posiedzenia Komisji informacja przedstawiona na sesji w dniu 06 maja br. została uzupełniona o dane dotyczące gospodarki zasobami leśnymi i wodnymi – łowiectwo, rybactwo.

Informacja opracowana na sesję posiadała nieco inny charakter z różnych względów, co postaram się za chwilę uzasadnić.

Na temat ochrony środowiska można mówić barwnie bardzo długo zapewne nie wyczerpując w 100 % zagadnienia albo ograniczyć się do krótkich przekazów zawierających dane, liczby i statystyki. Jeżeli sięgniecie Państwo pamięcią do lat poprzednich przekazywana Państwu jako radnym informacja dotycząca ochrony środowiska na terenie powiatu strzelińskiego miała jednolity schemat oparty na zestawieniach, danych, statystykach obejmujących właśnie lata wstecz. Takie dane, statystyki, liczby zawiera opracowany w 2024 roku Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Strzelińskiego na lata 2024 – 2027 z perspektywą do roku 2031, z którym Państwo jako radni jak również zainteresowani mieszkańcy zapoznaliście się i przyjęliście ten program uchwałą w dniu 09 września 2024 roku. Z tegoż programu będzie sporządzony raport, który z kolei zostanie także Państwu przedstawiony w 2026 roku. Oba z tych dokumentów zawierają lub będą zawierać w przypadku raportu właśnie dane, zestawienia, liczby wskazujące na stan środowiska na terenie powiatu strzelińskiego, opisujący zagrożenia z jakimi mamy do czynienia a także działania jakie powinniśmy podjąć aby te zagrożenia wyeliminować. To jest jedna z przyczyn odejścia na dzisiejszej sesji od dotychczasowego schematu przekazywania Państwu informacji z zakresu ochrony środowiska. W mojej ocenie nie ma bowiem potrzeby powielania informacji, z którymi Państwo zapoznaliście się podczas uchwalania programu. Druga z przyczyn odejścia od dotychczasowej formy przekazania państwu informacji o ochronie środowiska na terenie naszego powiatu

jest chęć przybliżenia tematu ochrony środowiska z nieco innej perspektywy niż dotychczas. Bardziej bogatej w informacje praktyczne, które może na dłużej pozostaną w pamięci lub będą powodem do refleksji. A także sprawią, że wzrośnie świadomość znaczenia słowa „ochrona środowiska”.

Bo cóż to jest ochrona środowiska. W rozumieniu przepisów prawa ochrona środowiska, to podjęcie lub zaniechanie działań, które umożliwiają zachowanie lub przywrócenie równowagi przyrodniczej. Ochrona środowiska powinna być realizowana w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju, czyli racjonalne kształtowanie środowiska i gospodarowanie zasobami naturalnymi w sposób, który nie narusza możliwości przyszłych pokoleń. Ochrona środowiska obejmuje działania mające na celu zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, wody, gleby oraz innych elementów przyrodniczych tj. przykładowo ochronę gatunków zwierząt i roślin, ochronę siedlisk przyrodniczych, ochronę krajobrazu i zieleni w miastach itd.

Ochrona środowiska może obejmować również działania mające na celu przywracanie elementów przyrodniczych do stanu właściwego, np. poprzez rekultywację zniszczonych obszarów.

Podsumowując pojęcie ochrony środowiska może być rozumiane w sposób szeroki, jako ochrona wszystkich elementów biosfery jak już wskazałam wyżej lub w sposób wąski, jako ochrona bezpośredniego życia człowieka jako jednostki.

Przy czym oba te zakresy są ze sobą powiązane. Bo chroniąc wszystkie elementy biosfery chronimy życie każdego człowieka. Natomiast jeżeli każdy z nas w naszej małej ojczyźnie będzie przyczyniał się do ochrony przyrody, chroniąc jednocześnie swoje życie i zdrowie oraz zdrowie swoich najbliższych przyczynia się do ochrony środowiska w rozumieniu szerokim .

Chociaż sposoby troski o środowisko wydają się powszechnie znane, nie każdy zdaje sobie sprawę, jak duży wpływ mogą mieć dla ziemi nasze indywidualne działania. Nie wszyscy również wiedzą, jakie oszczędności i korzyści dla naszej planety niosą pozornie mało znaczące nawyki, takie jak gaszenie światła czy zakręcanie kranu. Oto **10 sposobów ochrony środowiska**, które możemy wdrożyć w swoje życie. Wskazując na sposoby odniosę się także do kompetencji Starosty jako organu w zakresie poszczególnych zadań związanych z ochroną środowiska a także przytoczę przykłady poczynionych działań przez Wydział Nieruchomości i Ochrony Środowiska realizujący zadania w imieniu Starosty Strzelińskiego.

1) Segreguj śmieci – i tu ciekawostka zgodnie z danymi Ministerstwa Środowiska przeciętny Polak produkuje 320 kg śmieci rocznie. Z sondażu IBRiS przeprowadzonego dla "Rzeczpospolitej" wynika, że aż 90,6 proc. badanych Polaków deklaruje, że segreguje śmieci, ale zaledwie 67 proc. ankietowanych uważa, że o segregację śmieci dbają również ich sąsiedzi.

Natomiast niewątpliwie jedynie 52 proc. Polaków umie właściwie posegregować odpady.

Źródłami wytwarzania odpadów na terenie powiatu strzelińskiego są:

- a) gospodarstwa domowe
- b) obiekty infrastruktury społecznej i komunalnej,
- c) obszary ogrodów, parków, cmentarzy, targowisk,
- d) ulice i place,
- e) przedsiębiorstwa i firmy prowadzące działalność gospodarczą.

Łącznie z terenu powiatu strzelińskiego rocznie odbiera się średnio około 13 000 Mg odpadów komunalnych. Średnia ilość odbioru odpadów na mieszkańca na terenie powiatu strzelińskiego – podobnie jak w latach poprzednich – mieści się sporo poniżej średniej w stosunku do danych dla województwa dolnośląskiego.

W zakresie gospodarki odpadami Starosta Strzeliński realizuje zadania w oparciu o przepisy ustawy o odpadach. Prowadzone są one na wniosek przedsiębiorców w zakresie wydawania decyzji dotyczących zbierania, przetwarzania i wytwarzania odpadów. Nie dla wszystkich przedsiębiorców z terenu powiatu strzelińskiego Starosta Strzeliński jest jednak organem właściwym w sprawach odpadów. Dla niektórych (ograniczenia wynikają z przepisów ustawy o odpadach) organem właściwym jest marszałek województwa dolnośląskiego. W zakresie realizowanych przez Starostę zadań niestety nadal występuje wiele problemów. Problemy te dotyczą prawidłowości gospodarowania odpadami już po uzyskaniu decyzji wydanej przez Starostę. Problem ten dotyczy na szczęście niewielkiej liczby przedsiębiorców z terenu naszego powiatu ale niestety nieustannie tych samych.

2) Oszczędzaj wodę

Według wyliczeń organizacji ekologicznych już samo zakręcanie kranów przy myciu zębów to oszczędność 900 litrów wody miesięcznie, co rocznie daje nam wynik 10 800 oszczędzonych litrów. Natomiast jeżeli przecieka nam kran, w ciągu roku tracimy prawie 12 tys. litrów wody.

Zasoby wód powierzchniowych w powiecie strzelińskim zostały zaliczone do ponadprzeciętnych.

Monitoringiem wód powierzchniowych na terenie województwa dolnośląskiego zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, który realizuje pomiary z polecenia Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Pomiary dokonywane są na sieci punktów pomiarowo- kontrolnych. Z przekazanego Staroście Strzelińskiemu na początku 2025 roku raportu z wyników badań wód powierzchniowych przeprowadzonych przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska we Wrocławiu za miesiąc styczeń i luty 2025 roku wynika, że we wszystkich pobranych próbkach wody w badanych 23 punktach kontrolnych województwa dolnośląskiego znajdowały się metale ciężkie czy wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA). Na terenie powiatu strzelińskiego wysoki poziom zanieczyszczeń został stwierdzony w próbce pobranej w punkcie na rzece Krynice w miejscowości Przeworno oraz Jegłowie – ujęcie do rzeki Krynki również w miejscowości Przeworno. Był to BENZO(GHI)PERYLEN. Z przekazanych danych wynika, że przekroczenia mogą mieć związek z ruchem komunikacyjnym (ścieranie opon i okładzin hamulcowych oraz spalania paliw różnego rodzaju) w tym także, niskiej emisji do powietrza w okresie zimowym. Skąd z kolei zanieczyszczenia wraz z pyłem zawieszonym przedostają do wód powierzchniowych.

Starosta Strzeliński nie posiada szczególnych kompetencji w zakresie gospodarowania wodami. Kompetencje te przejęły z dniem 1 stycznia 2018 roku Wody Polskie, szczególne kompetencje w tym zakresie posiada Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

3) Oszczędzaj energię- sposób trzeci

Rocznie na świecie zużywane jest łącznie około 22 trylionów kWh energii, z czego około 0,25 proc. przeznacza się na oświetlenie. Oszczędność energii elektrycznej zależy zarówno od sprzętu, jak i od nawyków domowników oraz umiejętności obsługi urządzeń elektrycznych. Szczególną uwagę należy zwrócić na:

płyty indukcyjne, podgrzewanie ciepłej wody, piekarnik, lodówkę, zmywarę oraz oświetlenie.

Wszystkie te urządzenia emitują do środowiska szkodliwe substancje, które negatywnie wpływają na stan naszego klimatu i jakość powietrza. Na jakość powietrza ponadto wpływa także emisja do powietrza zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw w piecach w gospodarstwach domowych.

W ostatnich latach poprawił się stan powietrza atmosferycznego w powiecie strzelińskim. Przekroczenie poziomu docelowego Benzoapirenu w pyłe PM10 (poziom zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego benzopiraniem jest podstawowym wskaźnikiem opisującym jakość powietrza) zarejestrowały w 2024 r. 3 z 15 stacji pomiarowych w województwie. W grupie 3 stacji nie znajdował się powiat strzeliński. W roku 2024 znacząco zmniejszył się obszar przekroczeń tego zanieczyszczenia. Poprawa jakości powietrza w roku 2024 jest wypadkową działań na rzecz ochrony powietrza oraz bardzo korzystnych warunków meteorologicznych. Cieplesze, w porównaniu do wielolecia, miesiące zimowe skutkowały mniejszymi emisjami zanieczyszczeń do powietrza, zwłaszcza z indywidualnych źródeł grzewczych. Poprawie jakości powietrza sprzyjało również wystąpienie w okresie zimowym opadów przewyższających normy wieloletnie.

Kompetencje Starosty Strzelińskiego związane z „powietrzem atmosferycznym” mieszczą się w zakresie wydawania zezwoleń na emisję gazów i pyłów do powietrza na wniosek przedsiębiorców z terenu powiatu. Przedsiębiorcy, którzy uzyskali zezwolenie starosty na emisję gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego zobowiązani są do składania sprawozdań okresowych z zakresu posiadanych zezwoleń, które są następnie sprawdzane przez pracownika merytorycznego. Nie stwierdzono dotychczas aby wykazywane pomiary przekraczały normy.

4) Ogranicz korzystanie z samochodu

Liczba samochodów w Polsce gwałtownie rośnie. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2018 roku zarejestrowanych było niemal 30 milionów pojazdów, a liczba ta ciągle wzrasta. Jak się okazuje, zanieczyszczenia emitowane przez samochody odpowiadają za śmierć 50 tysięcy Polaków rocznie. Zapewne nie wszyscy też wiedzą, że 1 litr zużytego oleju silnikowego może zanieczyścić 1 mln litrów wody. Ponadto z opracowanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska

danych wynika, że głównymi źródłami hałasu jest właśnie hałas drogowy pochodzących z „samochodów” hałas kolejowy oraz hałas przemysłowy. Na terenie powiatu strzelińskiego głównym źródłem kształującym klimat akustyczny jest - podobnie jak w latach ubiegłych – właśnie hałas drogowy, który generuje największą liczbę przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu. Hałas pochodzenia kolejowego, przemysłowego stanowi źródło drugorzędne. które generują przekroczenia w dużo mniejszym stopniu a ich zakres oddziaływania ogranicza się do ich bezpośredniego otoczenia.

Duże znaczenie dla wzrostu emisji hałasu pochodzącego z transportu ciężkiego i rolniczego ma także stan techniczny dróg, a szczególnie ubytki i nierówności w nawierzchni. Z danych wskazanych w ww. Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2023 – 2025 wynika, że na terenie powiatu strzelińskiego ponadnormatywne uciążliwości hałasowe związane z ruchem drogowym występują nadal i nie zmniejszają się.

5) Korzystaj z odnawialnych źródeł energii

Nie każdy zdaje sobie sprawę, że w ciągu doby do naszej planety dociera taka ilość promieni słonecznych, jaka spokojnie mogłaby zaspokoić potrzeby energetyczne przez cały rok, a pokrycie tylko 0,3 proc. powierzchni naszej planety panelami fotowoltaicznymi wystarczyłoby na zaspokojenie potrzeb energetycznych całej ziemi. Zagadnienie to zasługuje w szczególności na uwagę. Jednak jak wynika z danych i informacji pozyskiwanych z różnych źródeł Polacy niechętnie inwestują w tej rodzaj źródła energii. Główną przyczyną są tutaj względy ekonomiczne związane z zakupem paneli fotowoltaicznych, zbyt małymi dofinansowaniami do ich zakupu ze strony „Państwa” a także obawa związana z ich eksploatacją.

6) Dbaj o przyrodę

Połowa Polaków zapytanych – „jak ich zdaniem dbać o ziemię?” - potwierdza, że stan środowiska naturalnego zależy przede wszystkim od aktywności każdego z nas. 73 proc. ankietowanych deklaruje, że korzysta z toreb wielokrotnego użytku, a połowa stara się unikać nietrwałych produktów oraz wybiera towary w ekologicznych opakowaniach. Również 73 proc. respondentów zwraca uwagę na ograniczanie

zużycia wody, a 57 proc. stara się wybierać komunikację miejską lub rower zamiast samochodu.

W zakresie ochrony przyrody Starosta Strzeliński posiada kompetencje w wielu dziedzinach

- 1) Jest organem właściwym w zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych. Wydaje decyzję na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej. Na terenie powiatu strzelińskiego ochroną objęte są użytki rolne klasy I-III. Grunty klasy IV, V, VI nie są objęte ochroną i nie wymagają wyłączenia z produkcji rolniczej decyzją Starosty Strzelińskiego. Tutaj należy wskazać, że na terenie naszego powiatu sytuacje wyłączenia z produkcji rolniczej gruntów bez decyzji Starosty zezwalającej na takie wyłączenie nie występują,
- 2) jest organem właściwym w zakresie rekultywacji gruntów rolnych i leśnych. Wydaje w tym zakresie decyzje ustalające kierunek rekultywacji dla gruntów zdegradowanych i zdewastowanych, a także dla gruntów, które stają się zbędne wskutek eksploatacji np. kruszyw naturalnych. W tym zakresie występuje coraz więcej problemów. Przedsiębiorcy nie zawsze dotrzymują warunków decyzji oraz przepisów prawa. Dlatego też w tym przypadku niezbędne jest monitorowanie działań przedsiębiorców. Przykładem monitorowania działań może być wezwanie do złożenia wyjaśnień w zakresie przebiegu działań rekultywacyjnych prowadzonych przez przedsiębiorcę. Np. w miesiącu kwietniu br. Starosta wystosował dwa wezwania do złożenia wyjaśnień w zakresie prowadzonych działań rekultywacyjnych. Jedno wezwanie dotyczyło kopalni w Strzelinie (przy budynku Starostwa Powiatowego – hałdy ziemi) drugi wezwanie dotyczyło przedsiębiorcy z terenu gminy Przeworno. W jednym przypadku wyjaśnienie takie zostało złożone. W drugim przypadku (brak złożenia wyjaśnień) zostaną podjęte kolejne działania w tym zakresie,
- 3) jest organem właściwym w zakresie wydawania zezwoleń na wycinkę drzew i zakrzaczeń na rzecz odpowiednich gmin z terenu powiatu strzelińskiego – za wyjątkiem nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków,
- 4) jest organem właściwym w zakresie przyjmowania zgłoszeń dotyczących promieniowania elektromagnetycznego

Z wytwarzanym polem elektromagnetycznym mamy do czynienia w przypadku wszystkich urządzeń radiowych czy mikrofalowych.

Na terenie powiatu strzelińskiego źródła promieniowania niejonizującego stanowią:

- ✓ stacje bazowe telefonii komórkowej,

- ✓ stacje radiowe i telewizyjne,
- ✓ stacje radiolokacyjne,
- ✓ stacje transformatorowe,
- ✓ linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia,
- ✓ urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne pracujące w przemyśle, placówkach naukowo-badawczych, ośrodkach medycznych,
- ✓ urządzenia powszechnego użytku, m.in. kuchenki mikrofalowe, aparaty komórkowe.

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska .

W 2021 roku został uruchomiony system informacyjny o instalacjach wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne (SI2PEM). Jest to publiczna baza danych zawierająca informację o polu elektromagnetycznym. Zgodnie z danymi zawartymi w SI2PEM na terenie powiatu strzelińskiego zgłoszonych i zlokalizowanych było 23 stacje bazowe telefonii komórkowej. Tak każdy może sprawdzić jakie stacje są w jego okolicy i jakie badania są przeprowadzane.

W 2024 roku przeprowadzono badania pomiaru instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne w 9 punktach pomiarowych powiatu strzelińskiego :

- 1) Borek Strzeliński, gmina Borów – stacja bazowa BT33676
- 2) Wiązów – stacja bazowa 46100
- 3) Przeworno – stacja bazowa ST3081
- 4) Piotrków Borowski, gmina Borów- stacja bazowa STL3042
- 5) Strzelin ul. A. Mickiewicza – stacja bazowa 46520
- 6) Borów ul. 11 Listopada – stacja bazowa BT33676
- 7) Strzelin ul. Borowska – stacja bazowa 10235
- 8) Kłósów, gmina Wiązów-stacja bazowa 44636
- 9) Łojowice, gmina Strzelin – stacja bazowa STL 3082

Z raportów wynika, że wszystkie z pomiarów mieściły się w granicach dopuszczalnych norm.

5) jest organem nadzoru geologicznego

Na terenie powiatu strzelińskiego zlokalizowanych jest około 20 rodzaju złóż w tym granitu, gnejsu, piasków, żwirów, łupków kwarcytowych. Część złóż ma charakter wstępne rozpoznawanych a część jest w trakcie eksploatacji.

Na terenie powiatu strzelińskiego do chwili obecnej (podobnie jak w poprzednich latach) nie stwierdzono przypadków podlegających rozpatrzeniu w trybie tzw. ustawy szkodowej (o zapobieganiu szkodom w środowisku i jego naprawie) i przepisów o historycznych zanieczyszczeniach powierzchni ziemi.

W opracowaniach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, dotyczących jakości gleb, nie ma prób pomiarowych pochodzących z powiatu strzelińskiego, co wskazuje na obiektywnie niskie ich zagrożenie zanieczyszczeniami przemysłowymi w relacji do innych obszarów województwa.

Zdecydowanie zmalały przypadki przekształcania gruntów na cele górnicze w celu wydobycia kopaliny podstawowej, a co za tym idzie czasowa deformacja krajobrazu w niektórych rejonach powiatu.

Nie notuje się także nielegalnego wydobycia kopalin w zauważalnej skali - o czym świadczy brak udokumentowanych zawiadomień od Urzędu Górniczego.

Być może ma na to wpływ nie do końca jednoznaczny zakres zwolnienia od uzyskania koncesji dla pozyskiwania kruszyw na własne potrzeby w ilości do 10 m³ rok na cele niegospodarcze. Wprowadzenie tego przepisu utrudnia udowodnienie przypadków nielegalnego wydobycia o mniejszym zakresie.

6) jest organem nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niebędących własnością Skarbu Państwa – w lasach osób prywatnych

Lasy i grunty leśne na terenie powiatu strzelińskiego zajmują powierzchnię około 5 504, 18 ha w tym: lasy publiczne – Skarbu Państwa - 5 135,15 ha, lasy publiczne gmin 47,15 ha. Pozostałą część stanowią lasy prywatne. Wskaźnik lesistości według GUS wynosi 8,8% i jest dużo niższy niż przeciętny w województwie dolnośląskim.

7)Ogranicz zużycie plastiku i papieru

Każdego roku na świecie od 5 do 13 mln ton tworzyw sztucznych trafia do mórz i oceanów. Niestety w Polsce poziom recyklingu odpadów z tworzyw sztucznych wynosi zaledwie 26 proc. i jest niższy od średniej w Unii Europejskiej o 14 proc.

Również produkcja papieru to duże obciążenie dla środowiska – wyprodukowanie 1 tony papieru wymaga ścięcia aż 17 drzew.

8) Buduj nawyki żywieniowe

Według szacunków w Polsce na jedną osobę przypada średnio ponad 200 kg zmarnowanego jedzenia rocznie. Jak wynika z raportów w Polsce wyrzuca się każdego roku blisko 5 ton jedzenia – jest to piąty najwyższy wynik w Unii Europejskiej. Tymczasem, jak pokazują wyniki badania, jedynie połowa naszych rodaków słyszała o trendzie zero odpadków i tylko 29 proc. z tej grupy stara się realizować jego zasady. Deklarują to głównie osoby zamieszkujące miasta powyżej 500 tys. mieszkańców (38 proc.), rzadziej wsie (27 proc.).

9) Wprowadzaj elementy diet wegetariańskich i wegańskich

Troska o środowisko to także rezygnacja z diety mięsnej. To, że produkcja mięsa jest bardzo kosztowna i negatywnie wpływa na środowisko, stało się już oczywiste. Dodatkowa emisja gazów cieplarnianych, zwiększone zużycie wody i energii oraz zanieczyszczenie gleby to tylko kilka z negatywnych skutków przemysłowych hodowli. Aby je zminimalizować, warto zrezygnować z potraw mięsnych i wprowadzić do menu jak największą ilość warzyw, najlepiej pochodzących od krajowych producentów. Jeśli zastanawiamy się, jak dbać o ziemię, to jednym z pierwszych ruchów może być rezygnacja ze spożywania produktów odzwierzęcych.

10) Edukuj innych- ostatnia dziesiąta zasada

Jak wynika z badań, najciekawsze dla młodzieży tematy z dziedziny ekologii to wytrzymałość planety i największe wyzwania dla środowiska, a także zwierzęta, ginące gatunki i ich przystosowanie do zmieniającego się świata. Jedna trzecia ankietowanych uczniów chciałaby się też dowiedzieć, jak różnorakie gatunki są ze sobą połączone i jaka jest od nich zależność człowieka. Jak widać, młodzież jest zainteresowana troską o ziemię i warto ją edukować w tym zakresie.

Zadania starosty finansowanie działań proekologicznych – zakup literatury, zakup kamer oraz drona do monitorowania wód

PODUMOWANIE

Dlaczego warto dbać o środowisko?

Według prawie połowy ankietowanych Polaków głównym powodem ochrony środowiska jest dbałość o zdrowie oraz troska o przyszłe pokolenia. Co trzeci ankietowany uważa, że przyroda jest wartością samą w sobie, a 18 proc. badanych twierdzi, że o środowisko trzeba dbać ze względu na oszczędność i kwestie ekonomiczne. Dlatego dbajmy o środowisko to szeroko rozumiane ale w szczególności o to nasze powiatowe.

Informacja o gospodarce zasobami leśnymi, wodnymi na terenie Powiatu Strzelińskiego – łowiectwo, rybactwo

1) Gospodarka zasobami leśnymi

W ramach nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa starosta po przeprowadzeniu oględzin przez pracownika zajmującego się sprawami z zakresu gospodarki leśnej udziela stosownych zezwoleń w drodze decyzji administracyjnych z określeniem działań gospodarczych jakie wykonać musi właściciel lasu, a przed wydaniem świadectwa legalności cechuje pozyskane drzewo na gruncie, w miejscu jego wycinki.

Ogółem w 2024 roku 41 wydano decyzji zezwalających na wycinkę drzew w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, 507 zaświadczeń do notariusza, że grunty nie są lasem, a także 12 informacji dotyczących zalesienia gruntów. W 2024 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki leśnej na gruntach nie stanowiących własności Skarbu Państwa za jednym przypadkiem, gdzie sprawa została zgłoszona odpowiednim organom ścigania. W bieżącym roku Starosta podejmie działania zmierzające do opracowania inwentaryzacji stanu lasów dla wybranych obrębów. Poprzednie inwentaryzacji utraciły ważność. Działania takie będą podejmowane corocznie, sukcesywnie dla wszystkich obrębów leśnych w miarę posiadanych środków finansowych.

W ostatnich latach na terenie powiatu strzelińskiego w znacznym stopniu wzrosło pozyskanie grubizny iglastej. Związane jest to ze wzmożonym wzrostem wydzielania

się posuszu czynnego świerkowego Zagrożone szkodnikami drzewa usuwa się, a w ich miejsce wprowadza się zróżnicowany skład gatunkowy drzew zgodnie z siedliskiem występującym na danej działce.

Do chwili obecnej na terenie powiatu strzelińskiego zalesiono ogółem 84,85 ha gruntów, w tym:

- 1) 6,53 ha na podstawie przepisów obowiązujących przed wejściem Polski do Unii Europejskiej,
- 2) 78,32 ha w ramach działania PROW

Na terenie powiatu strzelińskiego działa 11 kół łowieckich w obwodach na które zostało zawartych ze starostą 13 umów dzierżawy. Są to koła: Bór Wrocław, Diana Strzelin, Łowiec Wrocław, Ryś Wrocław, Rogacz Wiązów, Sylwan Wrocław, Dzik Strzelin, Bażant Przeworno, Grot Wrocław, Bażant Przeworno. Starosta corocznie nalicza czynsze dzierżawne z tytułu dzierżawy obwodów łowieckich a także sprawdza realizację rocznych planów łowieckich przez wszystkie koła. Sprawdzenie realizacji planów odbywa się na podstawie informacji przekazywanych przez Nadleśnictwo Henryków. Nieuzasadnione niezrealizowanie planów łowieckich przez koło łowieckie może stanowić podstawę do wypowiedzenia przez Starostę umowy dzierżawy.

2) Rybactwo

W 2024 roku na wniosek osób zainteresowanych, które posiadały zaświadczenie o zdaniu egzaminu na kartę wędkarską wydano 143 karty wędkarskie. Do rejestru zwierząt podlegających ochronie dokonano wpisu 27 zwierząt chronionych. Należy tutaj podkreślić, że w 2023 roku dokonano jedynie 3 wpisy. Wystawiano 2 nowe legitymacje dla Strażników Społecznej Straży Rybackiej z terenu Powiatu Strzelińskiego oraz wydano 19 legitymacji przedłużających ich ważność.

W 2025 roku zostały podjęte działania zmierzające do wymiany obowiązujących (papierowych) legitymacji Strażników Społecznej Straży Rybackiej na nowe. W kwietniu 2024 r. wydano rozporządzenie, które wprowadziło nowe wzory blankietów legitymacji strażników Państwowej Straży Rybackiej oraz Społecznej Straży Rybackiej. Jednocześnie ustalono, że wydane na podstawie przepisów dotychczasowych legitymacje zachowują ważność do dnia 31 grudnia 2024 r. Termin

ten został przedłużony do 31 lipca br. Nowe legitymacje zostaną przez Starostę wydane po złożeniu wniosku przez Straż Rybacką.

Aktualnie na terenie powiatu działają 3 koła wędkarskie zrzeszone w Polskim Związku Wędkarskim we Wrocławiu: Koło PZW nr 21 Strzelin, Koło PZW nr 39 Okoń Strzelin, Koło PZW nr 101 Gromnik Przeworno

3) Gospodarka Wodna

Na terenie Powiatu Strzelińskiego Nadzór Wodny na obszarze południowej części gminy Strzelin, w gminach Przeworno i Ziębice, a częściowo także w gminie opolskiej Kamiennik pełnią od 1 stycznia 2018 roku Wody Polskie, których oddział został zlokalizowany w budynku Starostwa Powiatowego w Strzelinie.

Z kolei dla terenów ciążących spływami wód do rzeki Ślęza (gmina Kondratowice, Borów), oraz dolnej części biegu rzeki Oława (północno-wschodnia część gminy Strzelin, gmina Wiązów) Nadzór Wodny zlokalizowano w mieście Oława.

W kompetencji Starosty Strzelińskiego pozostają postępowania administracyjne powiązane z sektorem wodnym, wymagające znajomości tematyki (np. kwestie melioracji, wygaszanie trwałego zarządu wód, czy wydawanie pozwoleń zintegrowanych obejmujących pobór wody i odprowadzanie ścieków).

W znowelizowanej ustawie Prawo wodne (podobnie jak przy ustawie o lasach) pojawił się mechanizm prawa pierwokupu w przypadku sprzedaży gruntów pod śródlądowymi wodami stojącymi. Prawo to wykonuje starosta w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej. Jednak z tego zakresu (odmiennie jak w przypadku ustawy o lasach) w 2024r. nie było spraw z tego zakresu. Regulowane są natomiast przez Wojewodę Dolnośląskiego sprawy związane z gospodarowaniem wodami płynącymi, których stan własnościowy dotychczas nie został uregulowany.

Sukcesywnie są także- na wniosek Starosty Strzelińskiego- wszczynane przez Wojewodę Dolnośląskiego postępowania administracyjne w sprawie uregulowania spraw własnościowych związanych z gruntami pod rowami melioracji szczegółowej. Po dokonaniu zmian prawnych z dniem 1 stycznia 2018 roku grunty oznaczone w operacie ewidencji gruntów i budynków jako Wp- woda płynąca stanowią własność

Skarbu Państwa ale prawa właścicielskie w stosunku do tych gruntów wykonują Wody Polskie. W przypadku rowów melioracji szczegółowych sprawy związane z utrzymywaniem urządzeń wodnych jakimi są rowy nie do końca został dookreślony. Wg operatu ewidencji gruntów i budynków właścicielem działek ewidencyjnych pod rowami jako urządzeniami wodnymi jest Skarb Państwa, w imieniu którego prawa właścicielskie wykonuje właściwy Starosta. Z przepisów ustawy prawo wodne wynika natomiast, że utrzymywanie „rowów melioracji szczegółowych” należy do spółek wodnych, a w przypadku ich braku do zainteresowanych właścicieli gruntów, którzy czerpią z tych rowów korzyści. Na terenie powiatu strzelińskiego jedyne działające spółki wodne istnieją na terenie gminy Borów oraz w Trześni. Na pozostałych terenach gdzie brak jest Spółek utrzymanie rowów stanowi olbrzymi problem. Starosta Strzeliński nie otrzymuje środków finansowych na cele melioracyjne z uwagi na zapisy ustawy prawo wodne. Mieszkańcy nie utrzymują rowów. W przypadku ulewnych deszczy nieczyszczone i nieutrzymywane rowy melioracji szczegółowej nie spełniają swojej funkcji przez co tereny do nich przyległe są regularnie podtapiane. Ma to miejsce szczególnie na terenach pagórkowatych, gdzie rowy przy nawalnych deszczach zbierając wody z całego odcinka, w dolnym biegu stają się „rzekami nie mieszczącymi się w swoich korytach”.

Z uwagi na ww. kwestie stanowisko Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu jest takie, iż należy regulować stan prawny w postępowaniu administracyjnym, przekazując grunty pod rowami na rzecz odpowiednich gmin.

Problem także stanowią grunty pod wodami tzw. „niechcianymi”, które są gruntami problematycznymi. Przykładem takich gruntów jest „Kanał rzeki Młynówki” w Strzelinie na całym odcinku lub rów melioracyjny przy ul. Staromiejskiej w Strzelinie. Kanał rzeki Młynówki znajdował się w gospodarowaniu (wg dawnych regulacji prawnych przez 1 stycznia 2018 roku) Marszałka Województwa Dolnośląskiego w imieniu, którego zarząd sprawował Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu. Obecnie grunty pod Młynówką oznaczone są jako Wp- wody płynące ale Wody Polskie się do Młynówki nie przyznają i nie utrzymują przerzucając ten obowiązek z racji praw właścielskich na Starostę. Gmina Strzelin także uważa, że Młynówka nie powinna być gminy pomimo, iż w części odbiera wodę z kanalizacji deszczowej i burzowej. Koryto Młynówki jest zaśmiecone, zaniedbane i tak będzie do czasu uregulowania przez DUW we Wrocławiu prawa własności. Podobnie jest z rowem melioracyjnym przy ul. Staromiejskiej.

Idea powstania instytucji Wód Polskich miała na celu uregulowanie i rozwiązanie spraw związanych z „gospodarką wodami”. Po 7 latach działalności tej instytucji wydaje się, że nie do końca założenia są realizowane. Sprawy proste i oczywiste „bronią się same”. Na listę tematów nierozwiązanych ciągle dopisywane są nowe problematyczne sprawy.